

NOR-BIH Invest AS

Šta je NOR-BIH Invest AS?

NOR-BIH Invest AS je kompanija i investicijski fond koji će imati za cilj investiranje u Bosnu i Hercegovinu.

Ideja koja stoji iza kompanije nastala je među kompanijama članicama Norveško-bosanske privredne komore NBHK. Budući da nekoliko kompanija koje su članice imaju želju da investiraju u Bosnu i Hercegovinu, ali vide da će širenje rizika olakšati ulaganje. Kao rezultat toga, upravni odbor NBHK Norveško-bosanske privredne komore sačinio je prijedlog za investicionu kompaniju, gdje bi se investitori mogli okupiti za ulaganja u BiH i region. Svrha kompanije će biti ulaganje u start-up, mala i srednja postojeća preduzeća u Bosni i Hercegovini. Svrha kompanije je da navede norveške i bosanskohercegovačke investitore da učestvuju u stvaranju vrijednosti koje se sada odvija u Bosni i Hercegovini. Planirane fokusne oblasti biće ulaganja u obnovljive izvore energije, održivu industriju i proizvodnju organske hrane. To su oblasti koje će u narednih 5-10 godina biti veoma relevantne na bosanskohercegovačkom i europskom tržištu. Već postoji nekoliko stranih kompanija koje su u start-up fazama u Bosni i Hercegovini, a naša ideja je da i mi učestvujemo u ekonomskom razvoju koji će se odvijati u BiH u narednom periodu.

Investicije će se vršiti kroz kupovinu udjela u kompaniji/kompanijama koje učestvuju na ovom tržištu i pokretanje novih kompanija zajedno sa partnerima. Osnovna svrha kompanije će biti prikupljanje kapitala od investitora koji žele ulagati u Bosnu i Hercegovinu. Nakon što je posao pokrenut, kompanija će povratiti dobit kroz povrate od ulaganja koja su se dogodila. Ovaj povrat će biti raspoređen natrag dioničarima NOR-BIH Invest AS prema njihovom udjelu. Osnivanjem NOR-BIH Invest AS, uvjereni smo da možemo učiniti Bosnu i Hercegovinu dostupnijim tržištem za kompanije i pojedince iz Norveške.

Kako se planira strukturirati NOR-BIH Invest AS?

Kompanija je planirana kao holding kompanija koja će posjedovati dionice, obveznice, hipoteke i slično u kompanijama u Bosni i Hercegovini i norveškim kompanijama koje imaju interese u Bosni i Hercegovini. Kapital će se prvo prikupiti kroz osnivanje u kojoj će dionice kompanije A biti dostupne potencijalnim investitorima. Nakon toga, to će biti dostupne dionice B koje će se prodavati budućim novim investitorima. Razlog za podjelu je što su osnivači ti koji će imati zadatak da kompaniju učine atraktivnom i za druge za ulaganje u kasnijim prilikama. Stoga se smatra razumnim da dioničari A budu djelimično osigurani od mogućeg budućeg potpunog razvodnjavanja udjela. Cijena dionica A iznositi će 50.000 norveških kruna, a dioničari u klasi dionica A imat će pravo preče kupovine ako jedan od investitora želi da proda svoj udio. Tako će osnivači poslovanja imati internu zaštitu koja im osigurava određeni uticaj u kompaniji i u budućnosti kada bude više novih dioničara. Cijena dionica B iznositi će 10.000 NOK nakon osnivanja. Kasnije će ova cijena biti određena vrijednošću kompanije. Ovim dionicama će se moći slobodno raspolagati bez ikakvog prava preče kupovine, a dionice ove klase će se prodavati budućim dioničarima putem emisija. Planirano je da Upravni odbor kompanije ima 5 članova, pri čemu 1 bira Norveško-bosanska privredna komora, 2 biraju iz redova A dioničara i 2 biraju iz dioničara B.

Kako će se financirati rad NOR-BIH Invest AS?

Preduzeće će se financirati kroz dobit ostvarenu investicijama koje kompanija ostvaruje. Sva sredstva sa kojima kompanija počinje su kapital dobijen od investitora. Budući kapital u kompaniji biće kapital prikupljen od novih investitora, kao i prihod od izvršenih investicija. Svakodnevno poslovanje kompanije će se financirati tako što će kompanija zadržati dio dobiti od ulaganja prije nego što se ostatak dobiti isplati kao dividenda dioničarima kompanije. Udio prihoda od ulaganja koji će se odbiti za poslovanje društva utvrdit će skupština. Predloženo je da ne prelazi 5% prihoda od ulaganja. Iako bi u prvim godinama trebala postojati mogućnost i do 10% odbitka, zbog većih troškova i nižih prinosa pri pokretanju. Naknade za generalnog direktora, predsjednika odbora i odbora, kao i računovodstvo/reviziju, utvrđuju se svake godine na glavnoj skupštini.

Kako će se odrediti investicioni projekti?

Jedan od prvih zadataka odbora koji se bira na osnivačkoj skupštini biće izrada investicionog pravilnika kompanije. Ovo će sadržavati uvjete koji moraju biti ispunjeni da NOR-BIH Invest AS uđe u ulaganje u kompaniju/projekat. Ovaj investicioni pravilnik mora biti odobren i usvojen od strane generalne skupštine prije nego što stupi na snagu. Upravni odbor će izraditi nacrt koji će biti poslan članovima na glavnoj skupštini, a skupština društva će usvojiti konačni plan na vanrednoj skupštini.

Kakav je plan za prvih 12 mjeseci?

Plan je za prvih 12 mjeseci uspjeti prikupiti između 1.000.000 NOK i 5.000.000 NOK koji se mogu uložiti u jedan ili više konkretnih projekata u Bosni i Hercegovini. Kako bi se to postiglo, kompanija će biti osnovana 15. marta 2023. godine, gdje će dionice A kompanije biti dostupne za kupovinu. Broj A akcija koje će postojati biće određen na osnovu toga koliko se kupaca upiše na dan 15.03.2023. za kupovinu ovih akcija. Nakon toga, 500 B dionica će biti ponuđeno na prodaju po cijeni od 10.000 NOK.

Kompanija namjerava da se prvi put javno profiliše na Sarajevo Business forumu u maju 2023. godine. Svrha ovoga je da se sagledaju mogući investicioni projekti i da se pored investitora iz Norveške i BiH pokuša pronaći investicione partnere u Bosni i Hercegovini.

Nakon toga kompanija će članovima predstaviti moguće investicione projekte. Planirano je da u prvih 12 mjeseci bude pokrenut najmanje jedan projekat u koji će kompanija investirati. U Norveškoj je poželjno da kompanija ima odobrenje Uprave za finansijski nadzor kao finansijska kompanija/investiciona kompanija. I kompanija će raditi na tome da ovo odobrenje dobije što je prije moguće. Kako postoji minimalni zahtjev za dionički kapital od 5.000.000 NOK da bi se dobilo takvo odobrenje, ovaj proces će biti određen veličinom dioničkog kapitala i koliko brzo se može dobiti potreban kapital.

Zašto izabrati da budete osnivač kompanije i kupite A dionice?

Odlukom da od početka učestvujete u kompaniji kao jedan od osnivača, vaš će uticaj u kompaniji biti jači nego kod kasnijih izdanja. Dioničari A će imati 2 člana odbora u odboru kompanije, čak i ako dioničarstvo vremenom postane manjinsko. Time ćete moći osigurati utjecaj u kompaniji bez potrebe za praćenjem ulaganja novih investitora kako biste zadržali svoj utjecaj u kompaniji. Akcionari sa akcijama B će biti izloženi razvodnjavanju svog vlasništva ako ne nastave sa reinvestiranjem u emisije i tako izgube svoj uticaj u skupštini i odboru. Akcionari A neće izgubiti svoj uticaj da izaberu 2 člana upravnog odbora, i svoj uticaj pri izmjeni statuta, posto će promjene statuta zahtjevati dvotrećinsku većinu i A i B dioničara. To znači da će kupovina dionica A, čak i ako je riječ o skupljoj dionici, osigurati vaš utjecaj u kompaniji u budućnosti u mnogo većoj mjeri nego što će učiniti udio u dionicama B.

Srdačan pozdrav

Ahmed Lindov
Predsjednik Upravnog Odbora
NBHK Norveško Bosanske Privredne komore